

Van: Ing M.P. (René) de Feijter IAAI-CFI
Aan: Tweede Kamer der Staten-Generaal, Datum: 29 augustus 2018
Vaste commissie voor Binnenlandse Zaken
Cc:
Onze referentie 2018-Efectis-MDOC-ENL-18-001415
Onderwerp: Brandveiligheid gevelconstructies

Geachte leden van de Tweede Kamer-commissie voor Binnenlandse Zaken,

In voorbereiding op het 'rondetafelgesprek brandgevaarlijke gevelplaten' geef ik u in dit document de zienswijze van Efectis Nederland BV en de Efectis Group met betrekking tot de brandveiligheid van gevelconstructies in relatie tot de overige brandveiligheidsvoorzieningen in gebouwen.

De brand in de Grenfell Tower

Op 14 juni 2017 is brand ontstaan in een appartement op de 4^e verdieping van de Grenfell Tower in Londen. Van een brand in een koelkast ontwikkelde deze brand zich tot een uitlaande brand die zich binnen een tijdsbestek van 12 minuten langs de gevel uitbreidde van de 4^e t/m de 23^e verdieping. Als gevolg van deze brand zijn 72 mensen omgekomen.

Tussen 2013 en 2015 werd de Grenfell Tower gerenoveerd, waarbij naast de gevel ook diverse brandveiligheidsvoorzieningen zoals, brandwerende deuren en blusleidingen werden aangepakt.

Zonder vooruit te willen lopen op de definitieve rapporten en conclusies van het onderzoek naar de brand in Grenfell kan op basis van de rapporten gesteld worden dat de Grenfell Tower ten tijde van het ontstaan van de brand niet aan de regelgeving voldeed. De lijst met zaken die niet aan de eisen voldeed is lang en bewijs (testrapporten, classificatierapporten en dergelijke) dat de toegepaste materialen en constructies aan de gestelde eisen voldeden ontbrak. De brandveiligheidsvoorschriften waren opgenomen in het ontwerp, maar het ontbrak aan toezicht en handhaving tijdens de renovatie en de oplevering van de gerenoveerde Grenfell Tower. Discrepancies tussen ontwerp en realisatie konden daardoor niet worden vastgesteld.

Europese ontwikkelingen mbt een norm voor brandveiligheid van gevels

In 2017 is door een consortium van BRE (UK), RISE (Zweden), BAM (Duitsland), Emi (Hongarije) en Efectis (Nederland, Frankrijk, UK) in opdracht van de EU een testnorm en classificatiemethode voor gevels ontwikkeld. Het voorstel voor deze norm bevat o.a. een grootschalige test, omdat onderzoek heeft aangetoond dat alleen grootschalige testen relevante informatie opleveren over het brandgedrag van een gevel.

Beantwoording van de door de commissie gestelde vragen over de brandveiligheid van gevels binnen de context van de Nederlandse regelgeving

Efectis is een test en onderzoekslaboratorium en voert o.a. testen uit volgens de Europese normen die o.a. in het Bouwbesluit worden aangewezen. Daarnaast voert Efectis inspecties uit in bestaande bouwwerken en constateert daarbij met enige regelmaat dat niet alle bouwconstructies in bestaande gebouwen voldoen aan de in het Bouwbesluit gestelde voorschriften. Efectis heeft geen totaalbeeld van het aantal gevels dat niet in overeenstemming is met de in het Bouwbesluit gestelde eisen.

Onveilige gevels bouwen is niet toegestaan! Het Bouwbesluit geeft een functionele eis waarin gesteld wordt dat een brand zich niet snel mag ontwikkelen. In de prestatie-eisen van het Bouwbesluit wordt gesteld dat een gevel (afhankelijk van een aantal factoren) moet voldoen aan de klassen B, C of D bepaald volgens NEN-EN13501-1. Deze klassen worden bepaald aan

de hand van een testmethode (SBI) die bedoeld is voor een beginnende (prullenbak)brand in de hoek van een kamer. Deze kleinschalige testmethode is volgens Efectis niet representatief voor de situatie waarbij sprake is van een uitslaande brand tegen een gevel! Materialen reageren anders op brand afhankelijk van de omvang van de brandhaard waaraan ze worden blootgesteld.

Daarnaast wordt in de bouw regelmatig gebruik gemaakt van materialen die op zichzelf aan een bepaalde brandklasse voldoen, maar in combinatie met andere materialen een snelle brandontwikkeling tot gevolg kunnen hebben (klasse B + klasse B ≠ klasse B).

Vrijwel alle bouwmaterialen zijn in meer of mindere mate brandbaar, ook de materialen die volgens de norm als onbrandbaar of klasse A1 aangemerkt zijn. De mate waarin een materiaal bijdraagt aan de ontwikkeling van een brand is niet alleen afhankelijk van het materiaal, maar ook afhankelijk van de omvang van de brand, de combinatie van materialen en de opbouw van een constructie.

Goedbedoelde adviezen leiden regelmatig tot slecht uitgevoerde constructies en bij toezichthouders ontbreekt de benodigde expertise m.b.t. materiaal- en constructiegedrag om hier adequaat op te kunnen acteren.

Wanneer u een auto koopt, accepteert u dan dat de airbags of de remmen niet werken? Waarom accepteren we dan wel dat de brandveiligheidsvoorzieningen niet op orde zijn wanneer een gebouw opgeleverd wordt? De aannemer die het gebouw oplevert moet verantwoordelijk gesteld worden voor het functioneren van de brandveiligheidsvoorzieningen. De materialen zoals toegepast moeten aantoonbaar voldoen aan de gestelde regels. Aantonen dat een materiaal of constructie voldoet aan de eisen kan alleen door het uitvoeren van testen. Wanneer materialen op meerdere wijzen getest zijn is het wellicht mogelijk om op basis van de resultaten een (risicogerichte) beoordeling bij een andere toepassing te geven. Die beoordeling moet dan wel uitgevoerd worden door iemand met (aantoonbare) kennis van het brandgedrag van materialen en constructies.

Om tot brandveilige gebouwen (en daarmee brandveilige gevels) te komen moeten de volgende zaken op orde zijn:

- Het gebouwontwerp moet onafhankelijk en deskundig getoetst worden;
- Voor de start van de bouw moet duidelijkheid zijn verkregen over de toe te passen constructies en materialen en moet aantoonbaar gemaakt zijn dat aan de gestelde eisen voldaan wordt;
- De testmethode(s) voor gevels moeten passen bij het scenario van een uitslaande brand tegen een gevel of een brandend voorwerp tegen een gevel;
- Materialen moeten in samengestelde constructies (zoals het daadwerkelijk toegepast wordt) getest worden;
- Door het op de juiste wijze testen van constructies kan wetenschappelijke onderbouwing verkregen worden die nodig is voor een risicogerichte beoordeling van de brandveiligheid van gebouwen;
- Toezicht en handhaving moet uitgevoerd worden door personen met (aantoonbare) kennis van zaken.

De Minister zou zich in moeten zetten voor een snelle harmonisatie van geveltesten binnen Europa en vooruitlopend daarop het invoeren van deze testmethode voor gevels in Nederland.

Daarnaast zou de Minister zich kunnen inzetten voor het verbeteren van het bouwproces, waarbij er meer aandacht komt voor relevante bewijsvoering bij bouw en oplevering, zoals hiervoor geschetst.

Efectis is van harte bereid de Minister te ondersteunen met kennis en advies bij de ontwikkeling van de regelgeving met betrekking tot de brandveiligheid van bouwwerken.